

Be kell vonnia a fent ismertetett feladatok végrehajtásába az állam egyéb központi szerveit, a nyilvános jogi testületeket oly mértékben, amennyire a minisztérium tervehatósága az illetékes hatóságoktól erre felhatalmazást nyer.

Végül el kell végeznie minden egyéb, a minisztérium által kijelölt, hasonló feladatot.

A tervezési részleg tartozik minden naptári év végén jelentést adni az Osztrák Nemzeti Könyvtár főigazgatóságának és a minisztériumnak a tudományos könyvtárügy általános ügyeire vonatkozó tevékenységéről; a minisztériumnak ezenkívül még egy jelentést kell benyújtania, amelyben az egyes könyvtárakkal kapcsolatos tevékenységéről számol be.

/ABT Informationen, 1974. 15.sz. aug. p.16-17./

A kanadai könyvtárak jelentése a hálózatszervezésről

A Kanadai Könyvtáros Szövetség Winnipeg-i konferenciáján számolt be a kanadai könyvtárhálózat tervezéséről és fejlesztéséről, valamint a könyvtári szolgáltatások jelenlegi helyzetéről.

A tervezés és fejlesztés alapját az az 1968-ban született határozat adta, mely célul tűzte ki az országos tudományos és műszaki információs hálózat megteremtését. Ez határozta meg azt is, hogy a Nemzeti Könyvtár egy állandóan fejlődő országos hálózat, egyben a nemzetközi kapcsolatok központja is legyen. Kanadában a tartományok igen jelentős politikai - így egyben tudománypolitikai - függetlenséget élveznek. Emellett el nem hanyagolható szempont a francia és angol nyelvi és kulturális területek ellentmondásossága sem. Hasonló nehézséget jelent a tudományos és műszaki információk fő gyűjtőhelyeinek, az egyetemi könyvtáraknak és kutatóintézeteknek bevonása az országos hálózatba, mivel az alkotmány az oktatásügyet tartományi hatáskörbe helyezte.

A Nemzeti Könyvtár számos szolgáltatása között bőven található olyan, amely beleillik az országos, illetve nemzetközi integrált információs rendszerekbe. Ilyen például a nemrégiben alapított Könyvtárügyi Dokumentációs Központ /Library Documentation Centre/, amely a könyvtárügy és tájékoztatásügy területén gyűjti, feldolgozza és terjeszti a publikált és publikálatlan kutatási jelentéseket. Ez az intézmény egyben az UNESCO ISORID /International Information System on Research in Documentation = Nemzetközi dokumentációs kutatási

rendszer/ kanadai titkársága is. Szelektív információszolgáltatás a humán és társadalomtudományok területén működik a MARC /Machine Readable Cataloguing = Géppel olvasható katalogizálás, ERIC /Educational Resources Information Center = Oktatási Források Tájékoztatói Központja/ és SSCI /Social Science Citation Index = Társadalomtudományok hivatkozási indexe/, mágnesszalagok felhasználásával. Ezt kívánják a jövőben kiterjeszteni a Canadiana és a Psychological Abstracts szolgáltatására. Tervezés alatt áll az SDI on-line rendszerű, párbeszédés megoldása, központi adatbank alapján. A Nemzeti Könyvtár egyben az ISDS és az ISSN országos központja is.

Az utóbbi években a tudományos és műszaki tájékoztatás fejlesztésében az Országos Tudományos Könyvtár járt az élen. Ez az intézmény is része a kanadai szelektív információszolgáltatásnak /CAN/SDI/, adatforrásait a Chemical Abstracts, Engineering Index, Index Medicus, Physics Abstracts, BioResearch Index és a Bibliography of Agriculture adja. Az 1 millió kötetes könyvtár új, 15 millió dollárért épített székházat kapott. 1971-ben szervezték meg az egyetemek államilag támogatott kutatásainak információcsere központját, amely évenként publikálja a folyamatban lévő kutatások indexét. Az 1973/74-es kötet 9200 kutatást tartalmaz.

Mint ahogy országosan szervezték meg a CAN/SDI-t, országosan kívánják kialakítani a CAN/OLE-t az on-line interaktív keresés rendszerét is. Ezt a fejlesztést az Országos Kutatási Tanács Számítástechnikai központja/National Research Council Computation Centre/ és az Országos Tudományos Könyvtár közösen végzi. Első lépésként a retrospektív keresés bibliográfiai adatbankját hozták létre, a tudomány és technika legfőbb területeiről, melyhez kapcsolva néhány kihelyezett terminal már működik is. A szelektív információszolgáltatás továbbfejlesztése érdekében 3000 egyetemi, ipari és kormányzervi dolgozóra kiterjedő felmérést végeztek, amelynek első eredményeit 1974 végére várják.

A központi fejlesztésen kívül, számos helyi fejlesztési program végrehajtása folyik. Ilyen például a Calgary egyetem és az Alberta-i Műszaki Főiskola közös számítógépes információszolgáltatása, vagy Ontario tartomány egyetemi könyvtárainak együttműködési rendszere.

Ebből, az eddigiekben ismertetett helyzetből a továbblépést akkor látják biztosítva, ha öt követelményt a közeljövőben ki tudnak elégíteni. Ezek:

- a tárgykörök egységes értelmezése,
- együttműködési terv, melynek központja a Nemzeti Könyvtár,
- szabványosítás,
- pénzügyi problémák megoldása minden szinten,
- megfelelő jogalkotás országos és tartományi szinten a még meglévő korlátok megszüntetésére.

/Information Retrieval and Library Automation, 10.k. 1.sz.
1974.jun. p.1-5./